

การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

➔ ความหมายของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ สินค้าที่ผลิตจากกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใส่ใจกับผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิต จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ รอกการบรรจุลงในหีบห่อและบรรจุภัณฑ์สำหรับเตรียมการขนส่งและจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคต่อไป รวมถึงการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้น ๆ อย่างถูกวิธี

ส่วนบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือบริการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านอาหาร เป็นต้น ธุรกิจเหล่านี้ให้ความสำคัญใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมได้โดยการเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ และมีการจัดการขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ รวมทั้งมีการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวที่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้มีการรณรงค์สื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นคุณค่าความสำคัญ และพร้อมเป็นส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สังเกตได้อย่างไรว่าสินค้าหรือบริการใดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

“ฉลาดสิ่งแวดล้อม” แบ่งได้ 3 ประเภท

เป็นกลไกการสื่อสารระดับออกความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ของผลิตภัณฑ์ ให้แก่ผู้บริโภคทราบ

ประเภทที่ 1 เป็นฉลากที่ดำเนินการโดยองค์กรกลาง
มอบให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัตินิรโทษจากอันตราย เช่น

ประเภทที่ 2 เป็นฉลากที่ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย หรือผู้ส่งออก
ออกเอง เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์ เช่น

ประเภทที่ 3 เป็นฉลากที่แสดงถึงผลกระทบของผลิตภัณฑ์
ต่อสิ่งแวดล้อมและแสดงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน
และปริมาณมลพิษที่ต่ำลง เช่น

ERTEC 0km หรือ 0มลพิษ
@ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม (สส.)
ERTC Network
DEQP

สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะต้องได้รับการตรวจสอบประเมินผลกระทบที่เกิดจากกระบวนการผลิตตลอดทั้งวัฏจักรผลิตภัณฑ์อย่างละเอียดจากผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์หรือข้อกำหนดของสินค้าผลิตภัณฑ์หรือบริการแต่ละประเภท จึงจะได้รับ "ฉลาก" หรือ "ตราสัญลักษณ์" ซึ่งฉลากที่มีออกโดยหน่วยงานในประเทศไทย แสดงว่าสินค้าหรือบริการนั้น ๆ จัดอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์สีเขียว เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตสามารถสื่อสารกับผู้บริโภคได้มากกว่าที่จะได้มาซึ่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อใช้สินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หากเปรียบเทียบกับสินค้าตามท้องตลาดในประเภทเดียวกัน

สินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้บริโภคสามารถสังเกตสัญลักษณ์บนกล่อง หีบห่อ บรรจุภัณฑ์หรือบนตัวสินค้านั้น ๆ ได้แก่

๑. สัญลักษณ์ฉลากเขียว
๒. สัญลักษณ์ประหยัดไฟเบอร์ ๕
๓. สัญลักษณ์ผลิตมาจากวัสดุแปรใช้ใหม่
๔. สัญลักษณ์ที่ผลิตมาจากป่าที่ปลูก
๕. สัญลักษณ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์คุณภาพ

เทคนิคการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

วิธีการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ควรคำนึงถึง ๑. สินค้าที่ได้รับฉลากเขียว ๒. โรงงานที่ได้รับใบไม้เขียว หรือได้รับ ISO ๑๔๐๐๑ ๓. สินค้าและบริการที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งได้กำหนดไว้แล้ว ๑๗ ประเภท แบ่งได้เป็น ๓ หมวด ดังนี้ หมวดวัสดุและเครื่องใช้ในสำนักงาน - กระดาษคอมพิวเตอร์และกระดาษสีทำปก - กระดาษชำระ - กล่องใส่เอกสาร - แฟ้มเอกสาร - ซองบรรจุภัณฑ์ - ปากกาไวต์บอร์ด - ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด - ตลับหมึก - เครื่องถ่ายเอกสาร - เครื่องพิมพ์ หมวดครุภัณฑ์และอื่น ๆ - เครื่องเรือนเหล็ก - สีทาบ้าน - หลอดฟลูออเรสเซนต์ - แบตเตอรี่ปรอทอม昧 หมวดบริการ - บริการถ่ายเอกสาร - บริการทำความสะอาด - บริการโรงแรม

สินค้าจำพวกอาหารทั้งสด และแห้ง ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นสินค้าที่ผลิตมาจากกระบวนการผลิตปลอดสารเคมีหรือไม่โดยสังเกตสัญลักษณ์ ได้แก่ สัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

บริการต่าง ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านซักแห้ง หรือสถานบริการน้ำมัน ฯลฯ ผู้บริโภคเพียงมองหาสัญลักษณ์การรับรอง ได้แก่ สัญลักษณ์รูปใบไม้เขียว สำหรับบริการโรงแรม ดังนั้นทุกครั้งที่ต้องการซื้อของหรือใช้บริการต่าง ๆ ต้องทำให้เป็นนิสัย หมั่นมองหาตราสัญลักษณ์ดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นก็จะทำให้ผู้บริโภคทราบได้ว่าสินค้าหรือบริการใดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้เลือกใช้ตามความต้องการ และมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย

ประโยชน์การเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบันหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ สามารถมีส่วนร่วมในการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สินค้าที่ได้รับฉลากสีเขียว) และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งประโยชน์ในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

๑. **ประโยชน์ต่อผู้บริโภค** ผู้บริโภคจะได้ใช้สินค้าที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ในกระบวนการผลิต เป็นการลดการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลืองและสารที่เป็นพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทำให้มีผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวมรวมทั้งช่วยปลูกฝังค่านิยมให้สังคมร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปด้วย
๒. **ประโยชน์ต่อผู้ผลิต** เมื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้รับความนิยมมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายสูงขึ้นด้วย อีกทั้งในกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนั้น ยังเน้นให้ผู้ผลิตใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งในการประหยัดต้นทุนการผลิตและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์
๓. **ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม** เมื่อผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างร่วมมือร่วมใจกันผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นแล้ว ก็จะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม คือ ช่วยลดผลกระทบต่าง ๆ ในการผลิตที่อาจเกิดอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งช่วยลดการปล่อยมลพิษที่เป็นสาเหตุให้เกิดภาวะโลกร้อนอีกด้วย

ลิงค์ที่เกี่ยวข้อง - กรมควบคุมมลพิษ <http://www.pcd.go.th/> - เครือข่ายการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวแห่งประเทศไทย <http://www.thaigpn.org/> - โครงการฉลากเขียว http://www.tei.or.th/greenlabel/th_index.html - โรงแรมใบไม้เขียว <http://www.greenleafthai.org/>

ขอบคุณข้อมูลจาก <http://www.csrwaterchalk.com>